

DUYUSAL DEĞERLENDİRME LABORATUVARI, ÜRÜN VE PANEL KONTROLLERİ

Duyusal testlerde insan duyularının bir enstrüman gibi kullanılması nedeniyle söz konusu değerlendirmeyi etkileyecek her türlü faktör kontrol altına alınmalıdır.

Bu testler titizlik, bilgi, deneyim gerektirdikleri ve zaman alıcı oldukları için tüm faktörler göz önüne alınarak uygulanmalıdır. Bir duyuusal testin sonuçlarının, ürün farklılıklarını ölçmek amacı ile kullanıldığı durumlarda pek çok değişkenin kontrol edilmesi gerekmektedir.

Duyusal değerlendirmede sonucu etkileyecek değişkenler aşağıdaki gibi gruplandırılabilir:

60

DUYUSAL DEĞERLENDİRME LABORATUVARI, ÜRÜN VE PANEL KONTROLLERİ

Duyusal değerlendirme laboratuvarı: Test odasının ortamı, kabinlerin kullanımı, ışıklandırma, havalandırma, hazırlama alanı, giriş ve çıkış alanındaki kontrolleri içermektedir.

Ürün kontrolleri: Kullanılan ekipman, örneklerin hazırlanması, sıralanması, kodlanması ve sunulması ile ilgili kontrolleri içermektedir.

Panel kontrolleri: Örnekleri değerlendiren panelistlerin kullanacakları test yöntemleri ile ilgili kontrolleri içermektedir.

61

DUYUSAL DEĞERLENDİRME LABORATUVARI

Bir işletmenin duyusal teste ayıracağı zaman, yer ve para, söz konusu kuruluşun büyüklüğüne bağlı olup üretilen gıdalarla ilgili değildir.

Genelde bu amaçla birbirinden ayrılmış tek oda veya iki ayrı oda kullanılabilir.

Panel odası olarak da ifade edilen ve testlerin gerçekleştirildiği bu oda ile ilgili minimal gereksinimler aşağıdaki şekilde sıralanabilmektedir:

62

DUYUSAL DEĞERLENDİRME LABORATUVARI

Panel odası mümkün olduğunca nötral olmalı sade döşenmeli, havalandırma sistemi bulunmalı veya mevcut kokuları uzaklaştırmak amacıyla vantilatör kullanılmalıdır.

Etrafta gürültü yapan aygıtlar bulunmamalıdır.

Işıklandırma tekdüze ve ayarlanabilir olmalıdır.

Her panelistin bağımsız değerlendirme yapabileceği kabinler olmalıdır.

Kabinlerde lavabo ve ağız çalkalama olanağı bulunmalıdır.

63

DUYUSAL DEĞERLENDİRME LABORATUVARI

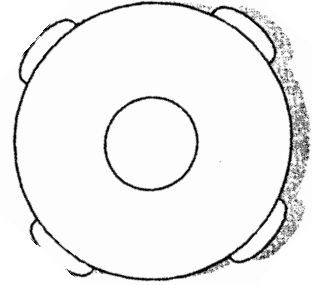
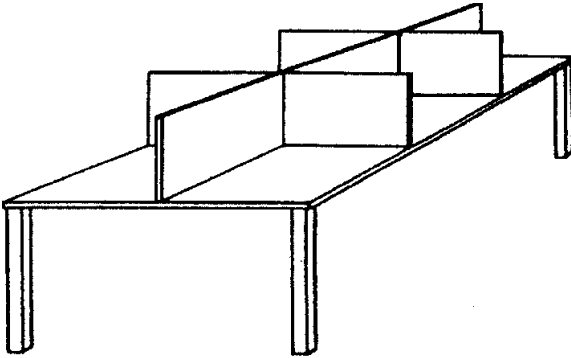
Panel odaları, 6-10 bölmeden oluşan örneklerin üzerine yerleştirildiği bir masa veya laboratuvar bankosundan oluşabilmektedir.

Lezzet profili ve doku profili analizi gibi çalışmalarda ise panelistlerin etrafında oturup, ortak bir görüşte birleştikleri yuvarlak masalar kullanılmaktadır.

Günümüzde ise bu iki sistem; farklılık testlerinin ve tanımlama testlerinin uygulanmasında kullanılan kabin sistemi ile eğitim çalışmalarında ve tanımlayıcı testlerde kullanılan yuvarlak masa olmak üzere bir arada kullanılmaktadır

64

DUYUSAL DEĞERLENDİRME LABORATUVARI

65

Örnek hazırlama alanı, panel odasından ayrılmış, ancak bu bölüme oldukça yakın bir yerde olmalıdır.

Duyusal değerlendirme laboratuvarında verilerin incelendiği, kayıtların tutulduğu bir ofis alanı ve örnek depolama alanı yer almalıdır.